

Хирошима – градът-феникс

За първи път видях Хирошима през 1996 г. И макар че са минали почти две десетилетия, първият ми спомен за този град-феникс е жив. Слънчев есенен ден. В парка на Мемориалния комплекс на мира голяма група японски ученици ни раздават разноцветни оригами. Сред тях са и няколко жерава, превърнали се в символ на мира.

Садако Сасаки и хилядите хартиени жерави

Те напомнат за историята на Садако Сасаки. През 1945 г. момиченцето било двегодишно и се намирало на около 2 км от мястото на ядрения взрив. Видимо не било засегнато от атомната бомба, но след девет години започнали да се проявяват признаците на лъчевата болест, както при много други деца. В болницата при Сасако дошла приятелката ѝ и ѝ донесла хартия, от която направила жерав. Чизуко разказала на Сасако средновековната японска легенда за носещата щастие и дълголетие птица, която живее 1000 години. Според поверието, ако болен човек направи 1000 жерава, ще оздравее. Садако повярвала на легендата, защото желанието ѝ да живее било много силно и започнала да прави оригами, доколкото ѝ стигали силите. Успяла да направи 644 жерава. Умряла от левкемия само на 12 г., но станала символ на протеста срещу ядрената война, а оттогава хартиените жерави се превърнали в символи на мира. Днес хората по света едва ли щяха да са чували за Садако, ако не бяха нейните съученици. След смъртта ѝ те публикували писмата ѝ, писани в болницата, и предложили да се направи паметник на Садако и на всички деца, загинали вследствие на атомната бомбардировка. Хората от цяла Япония започнали да събират средства за изграждането му. Той е създаден от Казуо Кикучи и Кийоши Икебе през 1958 г. и е известен като Детски паметник на мира. Днес Садако „живее“ завинаги в Парка на мира в Хирошима, вдигнала към всички нас своя жерав. На постаментата е написано: „Това е нашият вик и нашата молитва за мир по целия свят“. И до днес хиляди хора носят жерави и цели хартиени конструкции от оригами на това място.

По повод 50-годишнината от хвърлянето на „Малчугана“ в Санта Фе, Ню Мексико, е издигната статуя-близнак. Статуя на Садако е издигната и в Парка

Атомният купол

на мира в Сياتъл. Историята на Садако е описана в 20 книги. Паметник на хартиените жерави е открит през 2000 г. от Асоциацията на японските студенти. На него са изрязани думите: „Prayers of the paper cranes here“.

Паркът на мира в Хирошима

На 6 август 1945 г. часовниците в Хирошима спират в 8 часа и 15 мин. Тогава американският бомбардировач „Енола Гей“ хвърля ядрената бомба, наречена „Малчугана“ – 50 килограмово ядро от уран-235 с взривен еквивалент от около 13 килотона тротил в центъра на града.

Спират хиляди човешки животи, градът изчезва от лицето на земята. Остават само Куполът Генбаку – зловещ спомен за войната и нейните жертви – и централната сграда на японската банка. Оцеляват и ... няколко дървета гинко билоба. Те растат и до днес. Японците ги наричат „носители на надеждата“.

Бомбата избухва 570 м над Залата за насърчаване на индустрията в префектура Хирошима (търговската камара), построена през 1915 г. от чешкия архитект Ян Летцел. Огненото кълбо е с диаметър 280 м. Част от камарата оцелява, макар че се намира само на 160 м от епицентъра и се превръща в най-известния „свидетел“ на атомната експлозия. През 1996 г. обектът

е включен в списъка на ЮНЕСКО под името „Атомният купол“. Само през 1945–46 т. в Хирошима вследствие на взрива и последиците от него умират 145 000 души. От 255-хилядното население на града 92 133 загиват на място. Хиляди други умират вследствие на лъчевата болест. Радиацията заразява водите и почвите. Спелите завинаги часовници и спелите тогава човешки животи може да „видите“ в Музея на мира в Хирошима. Входът е символичен – 50 йени (което се равнява на около 10 чешки крони или на 70 стотинки). Каменни стъпала от банката Сумитомо, върху които – вследствие на ядреното лъчение – е останала отпечатана сянката на седящ човек, чакащ началото на работния ден; черният дъжд, залял Хирошима след падането на бомбата; овъглените мумии, отпечатаните шарки от кимоната върху телата на хората. Второто ми посещение в Хирошима е след 20 години. Вечер е. Куполът Генбаку е осветен и изглежда още по-зловещо. Вляво е река Ота. Минавам по моста и влизам в Мемориалния парк. Пред мен е Камбаната на мира и Паметната могила с пепелта на загиналите. Садако е вдигнала към небето своя хартиен жерав. Времето сякаш е спряло.

Мария Захариева